

การนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร
INTERNAL SUPERVISION OF WAT BANGBON SCHOOL
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

เพ็ญภา มีภพ¹ จามจุรี จำเมือง²

Received : July 19, 2026

Revised : August 2, 2026

Accepted : September 19, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนวัดบางบอน จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอนของผู้บริหารและครูในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมาด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้ ควรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการสอนการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เน้นกระบวนการกลุ่ม ทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ครูมีบทบาทในการตัดสินใจในกระบวนการนิเทศ สนับสนุนทางวิชาการของครู ใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์ เพื่อจัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน ให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผล มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างละเอียด ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผลไขปัญหาที่พบในการทำงาน 12) ควรอบรมให้ความรู้ครูในการทำวิจัยในห้องเรียน

คำสำคัญ : กระบวนการนิเทศภายใน

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

This research aimed to 1) study the internal supervision at WatBangBon School, BangBon District, Bangkok; and 2) study the guidelines for developing internal supervision at WatBangBon School, BangBon District, Bangkok. The population consisted of 50 teachers of WatBangBon School in the academic year 2024. The research instruments were questionnaires and structured interviews, with 3 qualified persons interviewed. The statistics used for data analysis were frequency, mean, standard deviation, and content analysis from structured interviews.

The research results found that

1. The overall performance of internal supervision at WatBangBon School by administrators and teachers had an average of high in all aspects. When considering each aspect, it was found to be at a high level in all aspects, with the average values from highest to lowest as follows: In terms of curriculum development, it was followed by group work skills development, direct teacher assistance, and had the lowest average value in classroom action research.

2. Guidelines for the development of internal supervision at Wat Bang Bon School, Bang Bon District, Bangkok, include the following development guidelines: 1) Technology should be applied to the teaching process, utilizing digital media and technology to aid teaching and learning. 2) Appropriate tools and equipment should be provided, including modern learning materials. 3) Collaboration, emphasizing group processes, should be promoted. 4) Teamwork and the exchange of ideas should be encouraged, with teachers working in various teams to exchange opinions on supervision and teaching method development. 5) Teachers should have a role in decision-making during the supervision process. 6) Academic support for teachers should be provided, including training for academic leaders in effective supervision skills. 7) Online meeting tools such as Zoom and Google Meet should be used for teacher meetings to exchange experiences in using technology in the classroom. 8) Small group meetings should be organized based on subject areas or grade levels to allow teachers to exchange ideas. 9) Teachers should have a role in defining the vision, goals, and structure of the curriculum, including learning design and assessment criteria. 10) Small group meetings should be organized based on subject areas or grade levels to allow teachers to exchange ideas and provide detailed suggestions for curriculum improvement. 11) Teachers should have a role in defining the vision, goals, and structure of the curriculum, including learning design and assessment criteria, and addressing problems encountered in their work. 12) Teachers should be trained in conducting classroom research.

Keywords : Internal Supervision.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สูงสุดแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบการปกครองของประเทศ ซึ่งมีตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญ แล้วทั้งสิ้น 20 ฉบับ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่ง พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก เมษายน 2560 น. 14-15, 79, 80)

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กำหนดให้ กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับและ นโยบายในการบริหารราชการครอบคลุมภารกิจด้านการปกครองและการพัฒนาในมิติต่างๆ โดย ผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้งและเป็นผู้กำหนดนโยบายสำหรับการบริหารงาน การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครถือเป็นภารกิจสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพ เพื่อรองรับการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงของสังคม และประเทศชาติ ซึ่งพันธกิจและนโยบายหลักของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนให้ความสำคัญและ ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พัฒนาให้เยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั้งองค์ความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิต มียุทธศาสตร์หลักตามแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครในการเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้มหานคร แห่งโอกาสของทุกคน และมียุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการศึกษา ขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานครในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีบทบาทและภารกิจสำคัญในการวางแผนทางการศึกษาเพื่อเป็นกรอบสำหรับการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกรุงเทพมหานครให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564 – 2569))

นโยบายของคณะรัฐมนตรีด้านศึกษา โดยจะดำเนินการปฏิรูปการศึกษา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งส่งเสริมให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด ส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างอนาคต สร้างรายได้ กระจายอำนาจการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับความรู้ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาทั้งในด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) และการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) เพื่อต่อยอดให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยไม่ละเลยการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศ และการปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของโลกสมัยใหม่อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี, 2566, น. 16 – 17)

โดยแนวทางดังกล่าวได้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ในการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ทั้งในห้องเรียน สถานประกอบการ รวมทั้งการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มและห้องดิจิทัลให้คำปรึกษาแนะนำ พัฒนาและบูรณาการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลฐานสมรรถนะสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565, น. 2)

ดังนั้น การที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้นต้องใช้นิเทศภายในเป็นกระบวนการในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การนิเทศการศึกษาจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ที่จะส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เอื้อต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงความรู้ เจตคติ ซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมส่วนบุคคล จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนคือ มุ่งพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน ปฏิบัติงานซึ่ง หมายถึง งานการเรียนการสอน โดยปรับปรุงเทคนิควิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ (วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2538: 62) นอกจากนี้การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนและพัฒนางานให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนการสอน มีคุณภาพถึงระดับที่พึงประสงค์มีข้อบ่งชี้การปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นรักษาควบคุมมาตรฐานการศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนยุ่งยาก เพราะเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายและเป็นการให้บริการแก่ครูจำนวนมากที่มีความสามารถต่างกัน การนิเทศจึงมีผลต่อความเจริญ งามของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีก็ตามแต่ครูก็ต้องปรับปรุงฝึกฝนอยู่เสมอขณะทำงานในสถานการณจริงซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน เนื่องจากครูต้องปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ และต้องเผชิญกับภาวะที่ค่อนข้างหนัก ครูจึงไม่อาจสละเวลาได้เพียงพอต่อการเตรียมการสอนของตนให้ทันสมัยอยู่เสมอ การนิเทศจะช่วยส่งเสริมให้ครูมีภาวะผู้นำทางวิชาชีพ ให้ประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ ดังนั้นการนิเทศจึงเป็นรูปแบบของกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและคุณภาพทางการศึกษาสูงขึ้น (บุญเชิด มณีเขียว. 2543:1)

ปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีของกลิคแมน (Glickman, CarlD., Gordon Stephen P., and Jovita, M.Ross-Gordon. (1995). เรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน สอดคล้องกับ (วรลักษณ์ ศรีภูตา.2567,น.8) พบปัญหาการวิจัยการปฏิบัติการนิเทศ ภายในสถานศึกษา ยังไม่สามารถปฏิบัติการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างจริงจังตามแผนปฏิบัติงานนิเทศภายในสถานศึกษาได้ เนื่องจากโรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาทางวิชาชีพของครูที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้ 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ครูมีความต้องการในด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถที่จะจัดหาสื่อตามความต้องการของครูได้ เนื่องจากเกี่ยวข้องกับงบประมาณของทางโรงเรียน และทางโรงเรียนยังไม่มีบุคลากรภายนอกมาให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวจึงทำให้โรงเรียนมีสื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มครูได้รับการมอบหมายงานให้รับผิดชอบการทำงานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน แต่ส่วนใหญ่หน้าที่ความรับผิดชอบการทำงานยังกระจายงานได้ไม่เต็มที่ซึ่งอยู่ที่คนเดียว จึงทำให้การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มยังไม่ดีเท่าที่ควร 3) การพัฒนาทางวิชาชีพผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาด้านวิชาชีพ แต่ยังมีขีดจำกัดในด้านการพัฒนาตัวเองของครูที่มีความประสงค์ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาด้าน

วิชาชีพในเรื่องทุนส่วนตัว แต่ผู้บริหารยังไม่มี การส่งเสริมครูในด้านนี้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารยังเน้นการพัฒนาตามนโยบายเป็นหลักจึงทำให้ครูขาดโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในบางส่วน 4) การพัฒนาหลักสูตร ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เนื่องจากการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่ดีเท่าที่ควร ครูจึงขาดความรู้ที่จะนำไปพัฒนาปรับปรุงสูตรสถานศึกษาของตนเอง 5) การวิจัยเชิง ปฏิบัติการในชั้นเรียนครูในโรงเรียนยังขาดความรู้และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องครูจึง จัดทำวิจัยเชิงปฏิบัติการใช้ชั้นเรียนที่ไม่มีคุณภาพไม่ตรงกับปัญหาที่พบในชั้นเรียนจึงทำให้การแก้ปัญหาการเรียนการสอนใน โรงเรียนโดยใช้หลักการวิจัย ไม่เกิดผลกับนักเรียนอย่างแท้จริงสอดคล้องกับ (พัญ์ณิศา สุขสวัสดิ์.2567,น.4) พบว่าการจัดการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ กล่าวคือ ไม่มีกระบวนการปฏิบัติที่แน่นอนและยังไม่มีวิธีการที่จะส่งเสริมให้ การนิเทศภายในเกิดขึ้นอย่างแท้จริงและเป็นไปได้ ประกอบกับครูมีความต้องการที่แตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาบริบทการทำงานขององค์กรมาวิเคราะห์ปัญหาของการนิเทศภายใน คือ ครูไม่ให้ความสนใจกับกิจกรรมการนิเทศภายในการรับหน้าที่ในแต่ละแผนงานความร่วมมือของครู และภาระงานที่ได้รับมากเกินไป อีกทั้งมีเวลาไม่เพียงพอในการให้คำแนะนำการทำวิจัยในชั้นเรียนในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ นอกจากนี้พบปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่สนับสนุนการนิเทศภายในที่ไม่เพียงพอด้วย หวังว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษา ผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นหลักสำคัญของการพัฒนาที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่แท้จริงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน อยู่ในระดับปานกลาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอนมีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. วิธีการที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ครูโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน (โดยไม่รวมผู้วิจัย)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

ตัวแปรที่ศึกษา การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน โดยใช้การนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ฉบับดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

เครื่องมือฉบับที่ 2 เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ของโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1) การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaires) สำหรับการทำการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา โดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

1.2) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของอาจารย์ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 และนำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา

1.3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษาที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 30 คน

1.4) นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (Cronbach, 1978, p. 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.979

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน ในกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) นำส่งเอกสารขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์แบบลงทะเบียน โดยแนบลิ้งค์แบบสอบถามสำหรับการตอบคำถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form)

3) เก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) จำนวน 50 ชุด

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้อง นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

5) จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 ท่านโดยใช้แบบสัมภาษณ์ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ

2) การวิเคราะห์การนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของ คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W.Best.1970, p. 190) ดังนี้

4.50 - 5.00 แสดงว่า	การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49 แสดงว่า	การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	อยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49 แสดงว่า	การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49 แสดงว่า	การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49 แสดงว่า	การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และนำเสนอผลการวิเคราะห์การนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนี้

N = 50				
การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.38	0.44	มาก	4
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.39	0.47	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.41	0.46	มาก	2
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.49	0.49	มาก	1
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.36	0.48	มาก	5
รวม	4.40	0.01	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.019$) โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 4.49$, $\sigma = 0.49$) รองลงมาด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.46$) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.47$) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.44$) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.48$)

ตารางที่ 2 สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร		ค่าคะแนน
1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง		
1.1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการสอนการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน		3
1.2 จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย		3
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม		
2.1 ส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เน้นกระบวนการกลุ่ม		3
2.2 การทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ครูทำงานร่วมกันในทีมต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาวิธีการสอน		3
2.3 การให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจในกระบวนการนิเทศ		3
2.4 การสนับสนุนทางวิชาการของครู จัดอบรมให้ผู้นำทางวิชาการมีทักษะในการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ		3
3. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ		
3.1 การใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์ เช่น Zoom, Google Meet เพื่อจัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน		3
3.2 จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น		3
3.3 ให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผล		3
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร		
4.1 จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างละเอียด		3
4.2 ให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผลไขปัญหาที่พบในการทำงาน		3
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน		
5.1 อบรมให้ความรู้ครูในการทำวิจัยในห้องเรียน		3

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่ง ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการสอนการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน 2) ควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย 3) ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เน้นกระบวนการกลุ่ม 4) ควรทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ครูทำงานร่วมกันในทีมต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาวิธีการสอน 5) ควรให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจใน

กระบวนการนิเทศ 6) ควรสนับสนุนทางวิชาการของครู จัดอบรมให้ผู้นำทางวิชาการมีทักษะในการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ 7) ควรใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์ เช่น Zoom, Google Meet เพื่อจัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน 8) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 9) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผล 10) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างละเอียด 11) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผลไขปัญหาที่พบในการทำงาน 12) ควรอบรมให้ความรู้ครูในการทำวิจัยในห้องเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า

1) การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน ของผู้บริหารและครูในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมาด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ด้าน ข้อ ที่มีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาดังนี้ ดังนี้ ดังนี้ 1) ควรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการสอนการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน 2) ควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย 3) ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เน้นกระบวนการกลุ่ม 4) ควรทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ครูทำงานร่วมกันในทีมต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาวิธีการสอน 5) ควรให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจในกระบวนการนิเทศ 6) ควรสนับสนุนทางวิชาการของครู จัดอบรมให้ผู้นำทางวิชาการมีทักษะในการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ 7) ควรใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์ เช่น Zoom, Google Meet เพื่อจัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน 8) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 9) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผล 10) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างละเอียด 11) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผลไขปัญหาที่พบในการทำงาน 12) ควรอบรมให้ความรู้ครูในการทำวิจัยในห้องเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1.จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งภาพรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน ให้ความสำคัญจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดหมายและแนวทางของหลักสูตร มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภริตา พรหมคุณ, วิฑิตาภรณ์ เพ็งหนู (วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม - กันยายน

2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาศาภาพการนิเทศภายในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการโดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย อลิสา มุสิกรักษ์ (2565, น.61) วิจัยเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนสตรีภูเก็ต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการนิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศและได้ดำเนินงานสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ผู้ให้การนิเทศมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ทำการนิเทศ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนวัดบางบอน เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ด้าน ข้อ ที่มีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน นำมาเป็นแนวทางการพัฒนาดังนี้ ดังนี้ ดังนี้ 1) ควรการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการสอนการใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน 2) ควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสมจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย 3) ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เน้นกระบวนการกลุ่ม 4) ควรทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ครูทำงานร่วมกันในทีมต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาวิธีการสอน 5) ควรให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจในกระบวนการนิเทศ 6) ควรสนับสนุนทางวิชาการของครู จัดอบรมให้ผู้นำทางวิชาการมีทักษะในการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ 7) ควรใช้เครื่องมือการประชุมออนไลน์ เช่น Zoom, Google Meet เพื่อจัดการประชุมร่วมกันระหว่างครูในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน 8) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 9) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผล 10) ควรจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือตามระดับชั้น เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างละเอียด 11) ควรให้ครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร รวมถึงการออกแบบการเรียนรู้และเกณฑ์การประเมินผลไขปัญหาที่พบในการทำงาน 12) ควรอบรมให้ความรู้ครูในการทำวิจัยในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภริตา พรหมคุณ (2567) พบว่าแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ มีพหุแนวทาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิสา มุสิกรักษ์ (2565, น.61) พบว่าแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนสตรีภูเก็ต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงา ภูเก็ต ระนอง มีพหุแนวทาง และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปญญา อินทร์ยะ(2567, น.66) พบว่าแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 78 ในสำนักงานเขตบางแค สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพหุแนวทาง.

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ในรูปแบบโครงการที่จะนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาได้จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

1. โครงการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมในการจัดการศึกษา

เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยแก่ผู้บริหารโรงเรียน ในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้นำกระบวนการวิจัยในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

2. โครงการพัฒนางานนิเทศภายใน

ภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ เป็นการเรียนรู้ตามความต้องการ ตามความสนใจของผู้เรียนและเรียนรู้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนการสอนต้องยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและปรับปรุงบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และเพื่อให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนใหม่ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น โรงเรียนต้องมีกระบวนการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษาหารือและช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และวางแผนการสอนร่วมกันจนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองสร้างองค์ความรู้และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

รายการอ้างอิง

- กมลเทพ ลาเหลือ. (2552). การศึกษาทักษะการนิเทศของผู้ที่ทำหน้าที่การนิเทศภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
- กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและ
พัสดุภัณฑ์.
- กาญจนาภา จันทฤทธิ์ (2566, น.5) การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต .สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- กาญจนาภา จันทฤทธิ์(2566, น.67-68) การนิเทศภายในโรงเรียนปาดังติณสุลานนท์. สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- ปฎิญา อินทร์ยะ(2567, น.66) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 78
ในสำนักงานเขตบางแคสังกัดกรุงเทพมหานคร.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- ปิยะพงษ์ ปัสสาวะโท (2567, 88) การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- Agih A. Allen, "Effective School Management and Supervision : Imperative for Quality
Education Service Delivery" An International Multidisciplinary Journal 9, 3
(July 2015): 62-74.
- Berhane Assefa Ekyaw "The Practices and challenges of instructionsupervision in
Asossa zone primary schools" (Jimma University, 2014), 5.
- Carl D. Glickman Stephen P. Gordon, Javita M. Ross Gordon, **Supervision of Instructional :
A Developmental Approach**, 3~ ed. (Boston : Allyn and Bacon, 1995), 8.
- Krejci, R.V., & D.W. Morgan. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.**
Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 – 610.
- Kutsyuruba, "Instructional Supervision: Perceptions of Canadian and Ukrainian Beginning
High-School Teachers" (2003), 2.
- Likert, Rensis. (1961). **New Pattern of Management.** New York: McGraw - Hill Book Company.
- Marcelo De Stefano, "School Effectiveness: The role of the principle in a leading public
secondary school in Santa Fe Province, Argentina," Dissertation, Teacher College,
Columbia University. [online], Accessed 15 October 2017.